

Prorodinný balíček

Rodinná politika je jednou z hlavních vládních priorit. Dne 19. listopadu 2008 schválila vláda materiál předložený ministrem práce a sociálních věcí Petrem Nečasem „Prorodinný balíček“, který obsahuje sedm různých opatření na podporu rodin s dětmi.

Ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas k tomu uvádí: „**Cílem není pasivní podpora rodiny, ale vytváření vlídnějšího prostředí rodičům pro snadnější sladění pracovního a rodinného života. Zároveň reagujeme na skutečnost, že na rozdíl od zahraničí u nás téměř neexistuje nabídka různých typů služeb péče o děti.**

Vláda uložila ministru práce a sociálních věcí, aby připravil příslušné návrhy zákonů, které by realizovaly schválené záměry směřující k podpoře příznivých podmínek pro fungování rodiny, a to v těchto oblastech:

I. OTCOVSKÉ

Účelem opatření je podpora aktivního otcovství. Otec může dočasně přerušit výkon své výdělečné činnosti, aby mohl společně s matkou dítěte pečovat o novorozené dítě. Po dobu této péče mu bude poskytována výše uvedená nová dávka nemocenského pojištění. Přijetím tohoto opatření se v zásadě vytváří stav odpovídající zavedení otcovské dovolené tak, jak funguje v řadě evropských zemí.

Hlavní zásady:

- otcovské náleží otci dítěte a osobě, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů,
- podmínkou nároku na otcovské je, že pojištěnec o dítě osobně pečuje, podmínka soužití v domácnosti se pro otcovské nevyžaduje,
- pojištěnec musí nastoupit na otcovské nejpozději do uplynutí **šesti týdnů věku dítěte** nebo do 6 týdnů ode dne svěřeni dítěte do péče nahrazující péči rodičů; otcovské náleží jen, bylo-li dítě převzato do takové péče do dosažení věku 7 let,
- otcovské se poskytuje po dobu **jednoho týdne** ode dne nástupu na něj,
- otcovské se stanoví stejným způsobem, jako peněžitá pomoc v mateřství poskytovaná muži, výše otcovského za kalendářní den činí **70 % denního vyměřovacího základu**,
- podmínkou nároku na otcovské pro OSVČ je účast na nemocenském pojištění alespoň po dobu 3 měsíců bezprostředně předcházející dni nástupu na otcovské.

Očekávané roční ekonomické dopady:

- 300 – 400 mil. Kč na otcovské,
- 140 – 160 mil. Kč snížení výběru pojistného na sociální zabezpečení,
- 60 – 80 mil. Kč snížení výběru pojistného na zdravotní pojištění.

II. SLADĚNÍ RODINNÉHO A PRACOVNÍHO ŽIVOTA

a) Evidovaný poskytovatel vzájemné rodičovské výpomoci

Vzájemná rodičovská výpomoc je poskytování péče o děti evidovaným poskytovatelem v jeho domácnosti za limitovanou úplatu. Jde o péči rodinného typu poskytovanou na individuálním základě.

Poskytovatel vzájemné rodičovské výpomoci

- musí splňovat minimální nutné podmínky, na jejichž základě bude zapsán do **evidence** poskytovatelů vzájemné rodičovské výpomoci,
- může být osoba, která celodenně a řádně pečuje alespoň o jedno vlastní dítě do 7 let věku,
- může mít v současné péči **nejvýše 4 děti do 7 let věku**, do tohoto počtu se započítávají i vlastní děti poskytovatele ve věku do 7 let věku,
- nejsou stanoveny speciální požadavky na vybavení místností v domácnosti, ve které bude péče poskytována; místnosti by měly být uzpůsobeny výchově vlastního dítěte,
- je oprávněn přijmout za poskytování vzájemné rodičovské výpomoci limitovanou úplatu - maximálně 5 000 Kč za 1 svěřené dítě,
- **je osvobozen od placení daně z příjmů fyzických osob,**
- z příjmu z této činnosti **neodvádí pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,**
- z příjmu z této činnosti **neplatí pojistné na veřejné zdravotní pojištění,**
- **celkový čistý příjem** za poskytování péče **tedy může činit až 15 000 Kč měsíčně,**
- **zůstává mu nárok na rodičovský příspěvek,**

b) Podpora služeb péče o děti v živnostenském podnikání

Cílem je rozšíření nabídky služeb péče o děti poskytovaných v oblasti živnostenského podnikání. Zjednodušují se hygienické a prostorové požadavky na provozovny péče s menším počtem dětí a doplňují se kvalifikační požadavky na podnikání v tomto oboru.

Hlavní zásady:

- podnikatel provozující vázanou živnost „Péče o dítě do tří let věku v denním režimu“ nebo volnou živnost „Mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti“ ve vlastní domácnosti nebo jiném vhodném prostoru musí pečovat současně **nejvýše o 4 děti**,
- pokud podnikatel pečuje zároveň o vlastní dítě do 7 let věku, započítává se vlastní dítě (dětí) do výše uvedeného limitu ohledně počtu dětí,
- na tyto provozovny se nevztahují hygienické a prostorové požadavky požadované na provozovny pro výchovu a vzdělávání obecně, jsou požadovány **podmínky přiměřené** tomuto limitovanému počtu dětí,
- je stanoveno **minimální nutné vybavení** provozovny respektující potřeby svěřených dětí, a zároveň nestanovující takové požadavky, které by mohly být překážkou rozšíření tohoto druhu podnikání,
- požadovaná odborná způsobilost podnikatele vykonávajícího činnost v rámci vázané živnosti „Péče o dítě do tří let věku v denním režimu“ se nově rozšíří o „**osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci** (zvláštní odborné způsobilosti), což by mohlo částečně napomoci řešit situaci například žen starších 50 let, které jsou ve vyšší míře ohroženy nezaměstnaností (v praxi jde o ženy, které mají často vlastní rodičovskou zkušenost a získáním kvalifikace by měly možnost podnikat v této oblasti).

c) Miniškolka

Další možností v rozšíření nabídky péče o děti pro zaměstnané rodiče, kteří preferují individuální péči, nebo v daném místě není jiná služba k dispozici, jsou „**miniškolky**“. Tato služba bude poskytována nejčastěji zaměstnavatelem na pracovišti rodiče nebo neziskovými subjekty, obcemi, kraji a církevními právníckými osobami.

Hlavní zásady:

- miniškolka je službou **péče o děti na nekomerčním základě**, která není provozována za účelem dosažení zisku,
- zřizuje se **nejvýše pro 4 děti ve věku od 6 měsíců do 7 let**, do tohoto počtu dětí se započítávají i vlastní děti pečovatelky ve věku do 7 let věku,
- v rámci jednoho místa lze zřídit **více miniškolek**,
- v zájmu kvality poskytované služby nemá být jejím předmětem pouhé „hlídání“ dětí, ale **péče zaměřená na celkový rozvoj dítěte** s ohledem na jeho individuální specifika a věk,
- na miniškolky se nevztahují hygienické a prostorové požadavky požadované na provozovny pro výchovu a vzdělávání obecně, jsou požadovány **podmínky přiměřené** tomuto limitovanému počtu dětí,
- zřizovatel hradí náklady na zřízení a provoz miniškolky ze svých prostředků (**daňově uznatelné náklady**), rodiče přispívají na úhradu nákladů na provoz miniškolky dle dohody se zřizovatelem,
- tato péče o dítě je doplňkem péče rodinné, není její náhradou a musí odpovídat věkovým a individuálním zvláštnostem dítěte, svým uspořádáním se tato péče co nejvíce přibližuje životu dítěte v rodině.

d) Daňové výhody pro zaměstnavatele

Zákon o daních z příjmu bude novelizován tak, aby mezi **daňově uznatelné náklady** pro zaměstnavatele byly zařazeny také výdaje na zajištění péče o děti zaměstnanců, tj. výdaje na provoz:

- vlastních zdravotnických zařízení – jeslí,
- provozoven pro výchovu a vzdělávání,
- miniškolek,
- příspěvků zaměstnavatele na zajištění péče o dítě zaměstnance poskytované prostřednictvím jiného subjektu než zaměstnavatele.

Očekávané náklady v souvislosti s daňovými úlevami pro zaměstnavatele budou kompenzovány zapojením rodičů, především matek s dětmi, na trhu práce coby daňových poplatníků a plátců sociálního a zdravotního pojištění.

e) Podpora částečných pracovních úvazků

Bude zavedena sleva na pojistném na **sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti pro zaměstnavatele**, kteří zaměstnávají osoby patřící do okruhu obtížně zaměstnatelných, pokud budou zaměstnány na kratší pracovní úvazek.

Hlavní zásady:

- **výše slevy činí až 1 500 Kč** za kalendářní měsíc, v němž byly po celý měsíc splněny podmínky pro její poskytnutí,
- zaměstnavatel může slevu uplatnit, jestliže uzavřel pracovní poměr se zaměstnancem,
 - který **pečuje o dítě do 10 let věku**,
 - který je **osobou se zdravotním postižením**,

- který je **starší 55 let**,
- **který osobně pečuje o osobu, která je závislá na péči jiné osoby** ve stupni II až IV, a je z tohoto důvodu veden v evidenci obecního úřadu s rozšířenou působností,
- který je **řádným studentem** denního studia střední, vysoké či vyšší odborné školy,

pokud délka pracovní doby zaměstnance činí **nejvýše 80 % stanovené týdenní pracovní doby**,

- jestliže si zaměstnanec sjedná pracovní poměr do 80 % stanovené týdenní pracovní doby u dvou nebo více zaměstnavatelů, pak budou slevu na pojistném nárokovat **všichni tito zaměstnavatelé**,
- bude-li průměrný započitatelný příjem nových zaměstnanců vyšší než 4 500 Kč měsíčně, budou příjmy z pojistného vyšší než úhrn slev na pojistném na tyto zaměstnance,
- absolutní zvýšení počtu zaměstnanců by i přes zavedení slevy mělo pozitivní dopad do bilance státního rozpočtu i z důvodu snížení výdajů na sociální dávky.

III. NÁHRADNÍ PÉČE RODINNÉHO TYPU

Pěstounům vykonávajícím pěstounskou péči v zařízeních pro výkon pěstounské péče (včetně SOS dětských vesniček) bude přiznán nárok na odměnu pěstouna jako **dávku pěstounské péče za podmínek upravených v zákoně o státní sociální podpoře**. Tím se ruší ustanovení, podle kterého je pěstounovi poskytována odměna za výkon pěstounské péče z prostředků zřizovatele zařízení podle zvláštních právních předpisů (zákon o sociálně-právní ochraně dětí).

- Rozšířením nároku na odměnu pěstouna ze systému dávek státní sociální podpory bude z hlediska dávek **sjednoceno postavení pěstounů** v zařízeních pro výkon pěstounské péče a pěstounů vykonávajících pěstounskou péči mimo zařízení (individuální pěstounská péče).
- Současně bude významně **ulehčena situace zřizovatelům zařízení pro výkon pěstounské péče**, kteří podle platné úpravy nesou břemeno nákladů na výplatu odměny pěstouny v zákonem stanovené výši.

Ekonomický dopad:

- S přihlédnutím k počtu pěstounských rodin v zařízeních pro výkon pěstounské péče (zhruba 80 až 90) a k počtu dětí v pěstounské péči umístěných v těchto zařízeních (zhruba 260 až 300 dětí) lze očekávat, že poskytování odměny pěstounům v zařízení z dávek státní sociální podpory si vyžádá zvýšení výdajů státního rozpočtu o 20 až 25 mil. Kč za rok.

Příloha: Zdůvodnění změn

I. OTCOVSKÉ

a) Výchozí stav

- I když má otec dítěte již ode dne narození dítěte právo přerušit svou výdělečnou činnost a čerpat rodičovskou dovolenou společně s matkou dítěte, není v této době finančně zabezpečen, pokud matka čerpá peněžitou pomoc v mateřství nebo rodičovský příspěvek. Vyššímu počtu případů čerpání rodičovské dovolené otci tak v řadě případů mohou bránit finanční otázky.

Otcovské v zahraničí

Zavedením otcovské dávky se v právním řádu ČR prakticky vytváří stav odpovídající zavedení otcovské dovolené, která funguje v řadě evropských zemí. Typické pro otcovskou dovolenou je její poskytování v raném věku dítěte po dobu od několika dnů do přibližně dvou, max. tří týdnů. Tato dávka je poskytována například v Belgii, Dánsku, Finsku, Francii, Norsku, Švédsku nebo Velké Británii. Není poskytována mj. v Německu, Rakousku a Maďarsku.

b) Cíle změn

- Cílem zavedení institutu otcovské dávky v době relativně krátké po narození dítěte je **podpora většího zapojení otců do péče o děti** a stabilizace rodinných vztahů.
- Tím se podpoří ochota otců čerpat rodičovskou dovolenou v období, kdy je péče o novorozené dítě z hlediska rodiny zpravidla nejobtížnější, a kdy se současně tvoří základní vztahy dítěte k příslušníkům jeho rodiny. Zavedení dávky se proto projeví jako opatření cílené nejen k uspokojení aktuálních potřeb mladých rodin, tj. v krátkodobé perspektivě (finanční zabezpečení otce), ale i v dlouhodobé perspektivě v posílení rodinných vazeb.

II. SLADĚNÍ RODINNÉHO A PRACOVNÍHO ŽIVOTA

a) Výchozí stav

Demografický vývoj snižuje dostupnost služeb péče o děti

- V České republice stoupá v posledních letech porodnost, a zároveň roste tlak na kapacitu předškolních zařízení, který potvrzuje minimálně několik let. Současně nelze předpokládat, že se porodnost vrátí na úroveň roku 1999. Tudíž kapacita služeb péče o děti bude nedostatečná, pokud nebudou přijata adekvátní opatření.

Důvody nízké kapacity mateřských škol jsou následující:

- obce jako zřizovatelé v 90. letech vzhledem k populačnímu vývoji významně snížily počet míst v mateřských školách,
- porodnost již třetí rok za sebou překročila 100 tisíc dětí ročně,
- poslední rok předškolního vzdělávání je zdarma a velký počet dětí s odkladem školské docházky vede k vysokému počtu 7letých dětí, které zůstávají v mateřské škole,
- až čtvrtina dětí mezi druhým a třetím rokem věku navštěvuje mateřské školy, přestože se do mateřské školy přijímají děti zpravidla od tří let věku

Kromě mateřských škol přitom v ČR víceméně neexistuje nabídka jiných služeb péče o děti, čímž se situace liší od řady zemí západní Evropy. Ty vytvářejí podmínky pro fungování různých typů služeb péče o dítě tak, aby byly uspokojeny různé potřeby a preference rodin s dětmi. Péče o děti podle živnostenského zákona (soukromá zařízení péče o děti, chůvy) není s ohledem na finanční nákladnost pro většinu rodin dostupná.

Jeslí je nedostatek, jsou nevyhovující

- Nabídka dostupných služeb péče o děti do 3 let věku, kterou v ČR zajišťovala převážně zdravotnická zařízení – jesle, je nedostatečná. Nicméně podle názoru předních dětských psychologů nejsou jesle pro dítě nejvhodnější. Ministerstvo zdravotnictví dnes nepovažuje za nezbytné, aby péče o všestranný rozvoj zdravých dětí do 3 let věku byla dále poskytována v režimu zdravotnického zařízení, neboť není důvod, aby zdravé děti, které nepotřebují zdravotní péči, pobývaly ve zdravotnickém zařízení.

Vývoj počtu jeslí a počtu míst v jeslích v letech 1998 – 2006

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Počet zařízení	79	67	65	59	58	60	58	52	46
Počet míst v jeslích	2 191	1 913	1 867	1 717	1 674	1 770	1 708	1671	1445*

Zdroj: ÚZIS, Roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení. Stav k 31.12. příslušného roku.

* přijato 1558 dětí

Počet mateřských školek klesá

- Mezi lety 1998 a 2006 **poklesl počet mateřských škol o 1 442 na 4 710** (to znamená **o 23 %**), snížil se počet tříd i učitelek. Počet dětí v mateřských školách poklesl z 307 tisíc v roce 1998 na 278 tisíc v roce 2006.
- Do mateřských škol se daří umístit stále méně dětí, jejichž rodiče o to požádají. Zatímco v roce 2001 bylo 2 289 neuspokojených žádostí o umístění dítěte v mateřské škole, **v roce 2006 to bylo již 9 570 (čtyřnásobně více)**. Kapacita mateřských škol tak neodpovídá současnému demografickému vývoji.

Mateřské školy ve školním roce 1997/1998 až 2005/2006 – podle zřizovatele

	1997/98	1998/99	99/2000	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06
Veřejné	6 050	5 933	5 816	5 900	5 774	5 697	4 967	4 895	4 741
Soukromé	83	77	69	87	81	80	74	75	72
Církevní	19	18	16	20	20	21	20	20	21
Celkem*	-	-	-	6 007	5 875	5 798	5 061	4 990	4 834
Z celku MŠ běžné	6 152	6 028	5 901	5 776	5 642	5 558	4 840	4 776	4 710
Meziroční pokles počtu běžných MŠ v %	-3,0	-2,0	-2,0	-	-2,0	-1,0	-12,9	-1,1	-1,0

Zdroj: Databáze ÚIV

* Od roku 2000/2001 změněna metodika: počty jsou uváděny včetně MŠ speciálních a MŠ při zařízeních pro ústavní a ochrannou výchovu.

b) Cíle změn

Vzájemná rodičovská výpomoc

- Návrh vychází z praxe části rodičů, kteří řeší nedostatek služeb péče o předškolní děti vzájemnou svépomocí, když si navzájem podle dohodnutých podmínek zajišťují péči o děti. V případě, že je tato péče poskytována za úplatu, se jedná o neoprávněné podnikání v rámci „šedé ekonomiky“.
- Cílem je vytvořit předpoklady pro legální poskytování péče o ne-vlastní děti za úplatu, rozšířit nabídku těchto služeb a zvýšit jejich dostupnost.
- Navrhované opatření respektuje silně neformální charakter služby, když stanoví minimální nutné požadavky, které musí poskytovatel splnit a předpokládá silnou kontrolu ze strany rodičů, kteří svěří své dítě do péče poskytovatele.
- Celý systém bude co nejjednodušší, odbyrokratizovaný, levný, snadno aplikovatelný, nenáročný na státní rozpočet a podporující rozvoj soukromého sektoru.
- Není vymyšleno nic nového, neboť většina navrhovaných opatření funguje na obdobném principu v řadě evropských zemí.

Zahraníční příklady služeb péče o děti

Francie

Péče o děti do 3 let věku: O 18 % dětí do 3 let věku je pečováno prostřednictvím licencovaných (registrovaných) pečovatelek, které o tyto děti pečují ve své domácnosti s podporou státu. Těchto pečovatelek je ve Francii 500 tis. (2006). O cca 2 % takto starých dětí je pečováno s podporou státu nelicencovanými pečovatelkami – au-pair v domácnosti dítěte.

Péče o děti od 3 do 6 let věku: Téměř 100 % dětí (2 360 tis.) navštěvuje mateřskou školu, 240 tis. dětí využívá péči licencované pečovatelky a 49 tis. dětí služby au-pair (2002).

Velká Británie

Péče o děti v předškolním věku je realizována nejčastěji na soukromé bázi. Oficiálními institucemi odpovědnými za péči se považují pouze zvolené certifikované instituce místní správou (školky, jesle, družiny, kluby, profesionální pečovatelky). Náklady na jejich služby je možné finančně zohlednit formou dávek či odpočtů z daní. Oblíbené jsou zde tzv. childminders – jde o péči dětí v domácím prostředí, v převážné většině v domácnosti poskytovatele/lky. Péče je poskytována dětem předškolního a školního věku do 8 let, maximální počet hlídanych dětí je 6 (maximálně třem může být méně jak dva roky). Pečovatelky se speciální akreditací mohou poskytovat i předškolní vzdělání. V Anglii jich je 70 000 (2005).

Německo, Švýcarsko

Velmi rozšířená je „vzájemná rodičovská výpomoc“ také v Německu a Švýcarsku (tzv. Tagesmutter nebo Tagesvaeter). V těchto zemích je tento typ péče postupně rozvíjen již od 70. let 20. století. V posledních 15 letech je již značně rozvinut, využíván je zejména pro péči o děti do 3 let věku, nejvíce pak mezi 2. a 3. rokem věku dítěte. V Německu i v Rakousku může být hlídáno max. 5 dětí, výdělek je omezen.

Rakousko – Vídeň

Služba Tagesmutter byla v Rakousku zavedena sociální demokracií před více než 30 lety. Denní matky jsou ženy, které se ve své domácnosti pravidelně a za úplatu celoročně věnují dětem od věku nemluvnat až do konce povinné školní docházky (ve Vídni je počet dětí omezen maximálně na 5 u jedné matky). Ve Vídni se stará celkem asi 268 denních matek o přibližně 1 000 denních dětí. Z toho je asi 130 žen v pracovním poměru na plný úvazek. Ve Vídni je 51 % míst, kde se o děti pečuje, v soukromých rukou a město Vídeň jim finančně přispívá.

Další formy podpory péče o děti

- V poslední době se zvyšuje zájem firem o možnosti poskytovat služby péče o děti svých zaměstnanců, zejména z důvodu dřívějšího návratu kvalifikovaného personálu z mateřské dovolené, možnosti udržení si nadaných a zkušených zaměstnankyň, snížení nákladů na zaškolování nových pracovníků, zvýšení prestiže firmy a zároveň motivace a loajality pracovníků.
- Dalším řešením je proto zapojení soukromého a neziskového sektoru do rozšíření nabídky služeb péče o děti prostřednictvím nastavení jasných pravidel poskytování této péče, stanovením minimálních nutných hygienických a kvalifikačních požadavků na provozování péče a v neposlední řadě, pokud jde o aktivizaci zaměstnavatelů, prostřednictvím zavedení daňových úlev.
- Tato opatření umožní širší zapojení rodičů, především matek, do trhu práce, což povede k vyššímu počtu plátců daní a pojistného a bilance pro veřejné rozpočty bude plusová.
- Je důležité vycházet z faktu, že rodiče jako primární pečovatelé mají právo zvolit typ služby péče o své dítě, který je v souladu s jejich potřebami a potřebami jejich dítěte, a proto je třeba jim nabídnout širší spektrum služeb péče o děti.
- Zaměstnavatele je možné při sladování profesního a rodinného života (zřizování firemních školek) podpořit i prostřednictvím projektů podporovaných v rámci Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost pro období 2007 – 2013.

Podpora částečných pracovních úvazků

- ČR má ve srovnání s většinou zemí EU velmi nízký počet částečných pracovních úvazků.
- Pro srovnání:

Holandsko	34,5 %
Rakousko	27,9 %
Velká Británie	23,3 %
Dánsko	19,6 %
Francie	12,9 %
Polsko	11,5 %
ČR	3,5 %
EU 25	19,0 %
- Zvláště markantní je tento údaj u kategorie žen ve věku 20 – 49 let s dětmi mladšími 12 let. Údaje uvádějí procento zaměstnaných žen v této kategorii celkem, a v tom procento částečných úvazků.

Pro srovnání:	CELKEM ÚVAZKŮ	ČÁSTEČNÉ
Holandsko	69,6 %	54,7 %
Německo	60,0 %	35,1 %
Rakousko	72,1 %	32,3 %
Belgie	67,5 %	27,2 %
ČR	54,1 %	3,9 %
EU 25	60,4 %	22,7 %

- V rámci sladování profesního a rodinného života je třeba podporovat zaměstnavatele, aby umožnili svým zaměstnancům využívat takové formy práce, které jim lépe umožní harmonizovat pracovní a rodinné povinnosti. K nim patří částečné úvazky, sdílená pracovní místa, homeworking (teleworking), pružná pracovní doba.
- Částečné úvazky jsou dobrou alternativou především tam, kde se rozhoduje mezi nezaměstnaností nebo alespoň částečným zapojením do pracovního procesu. Proto je jejich podpora zaměřena na skupiny znevýhodněné na pracovním trhu.

III. NÁHRADNÍ PÉČE RODINNÉHO TYPU

a) Výchozí stav

- Současná zákonná úprava podmínek provozování zařízení pro výkon pěstounské péče (např. SOS vesničky) stanoví vysoké nároky na financování provozu zařízení z prostředků zřizovatele zařízení. Pěstounům vykonávajícím pěstounskou péči v zařízení pro výkon pěstounské péče nenáleží odměna ze systému dávek státní sociální podpory, ale je jim poskytována odměna zřizovatelem zařízení.
- Finanční nároky na zřizovatele se v posledním období průběžně zvyšují. Rovněž náklady na domácnost hrazené zřizovatelem zařízení za děti svěřené do pěstounské péče se stále zvyšují s ohledem na rostoucí ceny za energie a ostatní služby. Zákon přitom zřizovatelům zařízení pro výkon pěstounské péče nepřiznává podle platné úpravy žádný zákonný nárok na příspěvek od státu určený na úhradu nákladů spojených s provozem zařízení.

b) Cíle změn

- Vzhledem k uvedeným skutečnostem je žádoucí změnit zákonnou úpravu financování výkonu pěstounské péče v zařízeních pro výkon pěstounské péče tak, aby nejen nebyla ohrožena samotná existence těchto zařízení, ale aby se mohla rovněž dále zvyšovat úroveň a kvalita pěstounské péče realizované v tomto specifickém typu zařízení. Za tím účelem bude pěstounům v zařízeních pro výkon pěstounské péče přiznán nárok na odměnu pěstouna ze systému dávek státní sociální podpory.
- Výplatu odměny pěstounovi v zařízení by tak již neprováděl zřizovatel zařízení pro výkon pěstounské péče, ale příslušný úřad státní sociální podpory z prostředků státního rozpočtu určených na dávky státní sociální podpory. Uvedené opatření povede k potřebné stabilizaci zařízení pro výkon pěstounské péče a zajistí odpovídající podmínky pro děti a pěstouny v zařízeních v souladu s cílem vlády podporovat rozvoj všech forem náhradní rodinné péče.

Jiří Sezemský
vedoucí oddělení styků s veřejností